

VÕRU LASTEAED SÕLEKE

VÕRU LASTEAED SÕLEKE

SISEHINDAMISE ARUANNE

2018/2019. – 2020/2021. õa

VÕRU 2021

1.LASTEAIJA ÜLDANDMED	3
2.LASTEAIJA LÜHIKIRJELDUS JA ERIPÄRA	4
3.LASTEAIJA MISSIOON, VISIOON JA VÄÄRTUSED	6
4.SISEHINDAMISSÜSTEEMI LÜHIKIRJELDUS	7
5.SISEHINDAMISE ARUANDE ANALÜÜSIV OSA	8
5.1 Eestvedamine ja juhtimine, strateegiline juhtimine	8
<i>Eestvedamise ja juhtimise arengusuunad 2018/2019.–2020/2021. õppeaastal</i>	8
<i>Eestvedamise ja juhtimise olulisemad tugevused eesmärkide elluviimisel</i>	9
<i>Arengusuunad aastateks 2022–2024</i>	12
5.2 Personalijuhtimine.....	12
<i>Personalijuhtimise arengusuunad 2018/2019.–2020/2021. õppeaastatel</i>	12
<i>Personalijuhtimise olulisemad tugevused eesmärkide elluviimisel</i>	13
<i>Arengusuunad aastateks 2022–2024</i>	19
5.3 Koostöö huvigruppidega	20
<i>Koostöö huvigruppidega: arengusuunad 2018/2019.–2020/2021. õppeaastatel</i>	20
<i>Koostöö huvigruppidega: olulisemad tugevused eesmärkide elluviimisel</i>	20
<i>Arengusuunad aastateks 2022–2024</i>	28
5.4 Ressursside juhtimine.....	29
<i>Ressursside juhtimise arengusuunad 2018/2019.–2020/2021. õppeaastal</i>	29
<i>Eelarveliste ressursside juhtimise olulisemad tugevused eesmärkide elluviimisel</i>	29
<i>Arengusuunad aastateks 2022–2024</i>	30
5.5 Õppe- ja kasvatustegevus	30
<i>Õppe- ja kasvatustegevuse arengusuunad 2018/2019.–2020/2021. õppeaastal</i>	30
<i>Õppe- ja kasvatustegevuse olulisemad tugevused eesmärkide elluviimisel</i>	31
<i>Arengusuunad aastateks 2022–2024</i>	35

1. LASTEAIA ÜLDANDMED

Aadress:	Võru Lasteaed Sõleke, Olevi 29, 65607 Võru
Registrikood:	75020061
Telefon:	782 1922, 5566 9255
E- posti aadress	soleke@voru.ee
Koduleht:	http://soleke.voru.ee
Omandivorm:	Võru linna munitsipalaasutus
Rühmade arv:	12
Rühmade liigid:	sõimerühmad, lasteaiarühmad, sobitusrühm, tasandusrühmad
Teeninduspiirkond:	Võru linna haldusterritoorium
Õppekeel:	Eesti keel
Lasteaia eripära	Rahvuslikkus, Tervist Edendav Lasteaed. Keelepesa programmi ja „Kiusamisest vabaks“ programmi lõimimine õppe- ja kasvatustegevusse. Lisaks on lastele sobivaks kohaldatud ja täiendatud Johannes Käisi koduloolisuse ja üldõpetuse põhimõtteid ning Reggio Emilia tegevuskultuurist inspireeritud projektõppe põhimõtteid ning innovaatilisi lähenemisi. Lasteaed kuulub Tartu Ülikooli praktikakogukonda.
Huviringid	Lasteaias toimub suusatamise ja ujumise algõpetus. Huvitegevustena võimaldatakse lastele täiendavalt tasuta muusika- ja liikumistegevusi. Erivajadustega laste arengut toetatakse teraapiliste tegevustega. Jalgpall, võimlemine, džudo, robotika, inglise keel ning teised huvialaringid toimuvad vastavalt lapsevanemate soovile ja on vanemale tasulised.
Koolitusluba	Nr 4211HTM (välja antud 3. juuli 2006 ministri kk nr 560)
Laste arv 10.09.2021 seisuga (allikas: EHIS)	223
Töötajate arv 10.09.2021 seisuga (allikas: EHIS)	54
Pedagoogide arv 10.09.2021 seisuga (allikas: EHIS)	32
Sisehindamise periood	2018/2019.–2020/2021. õa

2. LASTEAIA LÜHIKIRJELDUS JA ERIPÄRA

Võru Lasteaed Sõleke asub Võru linnas, Olevi linnaosas, suure õuealaga piirneval maa-alal. Lasteaed paikneb linna tähtsamate liiklusteede, Võru Maksimarketi ning Võru Taluturu läheduses.

Võru Linna II Lastepäevakodu hoone võeti vastu 29. detsembril 1983. aastal. Maja on projekteeritud 12-rühmalisena 280 lapse jaoks. Võru Lasteaed Sõleke nime kannab asutus 2000. aastast alates.

Alates 2002/2003. õppeaastast töötab lasteaias sobitusrühm erivajadustega lastele ja 2016. aastast töötab lasteaias tasandusrühm kõnepuude ja -häire ning spetsiifiliste arenguhäiretega lastele. 2018. septembrist on avatud ka teine tasandusrühm. Tasandusrühmad on moodustatud Euroopa Sotsiaalfondi kaasrahastamisega Euroopa Sotsiaalfondi meetmest „Lapsehoiukohtade loomine ja teenusepakkumise toetamine 0–7-aastastele lastele“ Võru linnavalitsuse projekti tasandusrühma loomiseks aastateks 2016–2018 ja 2018–2020. Lasteaeda on rekonstrueeritud 2017. aastal.

Sõlekese lasteaia eripäraks on olnud maja avamisest alates rahvuslikkus – toetumine pärimuskultuuri eri valdkondadele (rahvalaulud, -mängud, -tantsud, rahvapillid, rahvaluule, rahvarõivad ja nende kandmistraditsioonid, rahvatarkused, muinasjutud, muistendid, vanasõnad, mustrid, tähtpäevad, tavad, traditsioonid jm).

Tutvutakse Eesti rahvapärимusega (korraldatakse pärimuspäevi, osaletakse üritustel) ning Võrumaale omase rahvakultuuriga. Rahvuslikke elemente kasutatakse keskkonna kujundamisel nii lasteaia üldruumides, õuealal kui ka rühmas (lasteaia töötajatel on puidust sõlg, lastel on rahvuslike elementidega riided).

Lasteaial on oma folkloori- ja väikekannelde rühm ning pikaajalised rahvakultuuril põhinevad traditsioonid. Lasteaial on oma laul, logo, lipp ja pitsat.

Lasteaias rakendatakse keelepesa programmi, milles osaleb kaks rühma. Esimene keelepesa programmiga liitunud rühm alustas tööd 2011. aasta sügisel.

Keelepesa eesmärk on tutvustada lastele oma kodukandi põlist keelt, kultuuri ja kombeid, julgustada täiskasvanuid lastega oma kodukandi keelt kõnelema ning neile oma kodukandi kultuuri edasi andma.

„Kiusamisest vabaks!“ programmiga liitus lasteaed 2011. aastal. Selle meetodika põhimõtete järgi töötab praegu lasteaias 6 rühma. "Kiusamisest vabaks!" on nii lastele, spetsialistidele kui ka lapsevanematele suunatud meetodika, mille eesmärgiks on luua

kiusamist ennetav käitumiskultuur, kus suhtutakse üksteisesse sallivalt ning austavalt, lapsed hoolivad üksteisest ning sekkuvad ja kaitsevad kiusamise eest kaaslast, kes seda ise teha ei suuda.

Lasteaed on liitunud Tervist Edendavate Lasteaedade võrgustikuga 2001. aastal. Põhirõhk on suunatud lapse arengule ja tervisele, soodsate tingimuste loomisele. Lasteaia tervise edendamine lähtub lasteaia õppekavast, arengukavast, aasta tegevuskavast, sisehindamise ja riskianalüüsi kavandatud tegevustest. Tervislike harjumuste kujundamine toimub kogu koolieelsesel perioodil koostöös koduga. Lasteaia terviseedenduse eestvedajaks on Sõlekese tervise töörühm.

Lasteaias viiakse järjepidevalt läbi suusatamise ja ujumise algõpetust, toetatakse erivajadustega laste arengut teraapiliste tegevustega ning toimub aktiivne laste huviringide töö.

Uuendusena rakendame lõimitud Johannes Käisi koduloolisuse ja üldõpetuse põhimõtteid ning Reggio Emilia tegevuskultuurist inspireeritud projektõppe põhimõtteid ja innovaatilisi lähenemisi, kohaldades või täiendades neid rühma lastele sobivaiks.

3. LASTEAIA MISSIOON, VISIOON JA VÄÄRTUSED

Missioon

Lasteaia töötajad toetavad iga lapse individuaalsust, kasvamist ja arenemist ning alushariduse omandamist koostöös perekonnaga, lähtudes lapse tervisest ning rahvakultuuri traditsioonidest.

Lasteaia moto ja visioon

Saab sõleks süda, hõbeviisiks mõte ja võlukütkeis laulab me hing. (O. Saare luuleread)

Lasteaed ühendab uudsed kasvatus- ja õpetuspõhimõtted rahvuslikkusega ehk vana ja uut seob sõlg.

Põhiväärtused

- **Hoolimine ja varajane märkamine:** hoolime ja peame lugu nii lastest kui ka täiskasvanutest. Jälgime ja toetame lapse individuaalset arengut koostöös tugispetsialistide ja lastevanematega.
- **Lapsest lähtuv õpiprotsess:** arvestades lapse võimeid, loomupäraseid andeid, huve, omaalgatust ja erivajadusi, loome lapse arengut arvestava kasvukeskkonna.
- **Turvalisus:** loome lastevanematele kindlustunde, et nende lapsel on lasteaias hea ja turvaline olla.
- **Traditsioonid ja tervis:** lasteaia ühiste tegemiste kaudu hoiame rahvakultuuri traditsioone. Tunneme rõõmu liikumisest, tervislikust toidust, heast tujust ja sõpradest.
- **Koostöö:** suhtleme erinevate huvigruppidega, leiame parimaid lahendusi, tunneme huvi ja austame üksteist.

4. SISEHINDAMISSÜSTEEMI LÜHIKIRJELDUS

Lasteaias läbiviidavat sisehindamist reguleerib õiguslikult **Koolieelse lasteasutuse seaduse** (§ 24² lg 1) ja **Lastekaitse seadus** (§ 37 lg-d 1 ja 2).

Võru Lasteaed Sõlekese sisehindamissüsteemi on kirjeldatud „Võru Lasteaed Sõlekese sisehindamise korras“ (direktori 03.02.2017 käskkirjaga nr 20.2-1/15).

Lasteaia sisehindamine koosneb enesehindamisest ja sisekontrollist. Lasteaia sisehindamist teostatakse regulaarselt kogu õppeaasta vältel. Strateegilised eesmärgid ja tegevused planeeritakse õppeaasta alguses lasteaia tegevusplaanis. Sisehindamise tulemuste hindamiseks kasutatakse sisehindamise erinevate tasandite meetodeid (lisa 1).

Tegevuste ja tulemuste ülevaatamine ning hinnangu andmine toimub kõikide lasteaia töötajatega. Vajadusel kaasatakse hoolekogu liikmeid ja teisi eksperte.

Sisehindamise aruandes on kasutatud järgmisi lühendeid:

IAK – individuaalne arenduskava

AEV – arengulise erivajadusega

EHIS – Eesti Hariduse Infosüsteem

5. SISEHINDAMISE ARUANDE ANALÜÜSIV OSA

Võru Lasteaed Sõleke arengukavaperioodiks on 2019–2021, mille aluseks on sisehindamise läbiviimine õppeaastate lõikes. Arengukava tegevuste kavandamisel on lähtunud eelmise sisehindamise parendusvaldkondadest ja soovitud muutustest. Tulemuste kontrollimiseks on kogutud ja analüüsitud tõendeid, kasutades tegevus- ja tulemusnäitajaid (EHISe ning lasteaia igapäevase tegevuse andmed). Sisehindamise aruanne on arengukavaperioodi tulemusi koondav kokkuvõte, mis iseloomustab lasteaia toimuvat ja selle tulemuslikkust.

Sisehindamise aruande analüüsivas osas on välja toodud 2018/2019.–2020/2021. õppeaastal püstitatud arengusuunad, eesmärgid viie tegevusvaldkonna lõikes:

- 1) eestvedamine ja juhtimine;
- 2) personalijuhtimine;
- 3) koostöö huvigruppidega;
- 4) ressursside juhtimine;
- 5) õppe- ja kasvatusprotsess.

Iga eesmärgi juures on lasteaia tugevuste kirjeldused koos seda toetavate andmete analüüsiga. Tulemustest annavad parema ülevaate tabelid ja joonised, kus on esitatud andmed antud perioodi kohta.

5.1 Eestvedamine ja juhtimine, strateegiline juhtimine

Eestvedamise ja juhtimise arengusuunad 2018/2019.–2020/2021. õppeaastal

- Väike osa personalist vajab tuge lasteaia eesmärkide, väärtuste ja põhimõtete olulisuse lahtimõtestamisel ja omaks võtmisel. Selleks tuleb selgitada välja töötajate ootused sellest, mis ühendab meeskonda. Anda töötajatele võimalusi osaleda vabatahtlikult õpikogukondades.
- Tegeleda lasteaia mainekujundusega – miks on meie lasteaed parim? Üritused, mis on meie lasteaiale omased. Rohkem folkloori, mida seostada uue ja vanaga. Rühmades kasutada rohkem Sõlekese motiivi (käsitöö, triibud, sõlg, rahvatants, rahvalaul jne). Ühised meisterdamised ja töötoad.
- Läbi erinevate tööülesannete ja kaasamise kujundada töötajates arusaama töömotivatsioonist, pühendumisest tööle, lojaalsusest ja vastutusest.
- Koostöös töötajatega viia ellu Võru Lasteaed Sõlekese arengukava aastateks 2019–2021.
- Tööülesannete kirjeldused viia vastavusse kutsestandardiga: Õpetaja, tase 6.

Lasteaia peamised eesmärgid: Kogu organisatsioon osaleb planeerimises, tegevuses, analüüsis ja parendustegevuses. Lasteaed on omanäoline, arenev ja hea mainega.

Mõõdikud: Tagasiside kaudu on selgunud, et töötajate soov osaleda organisatsiooni arengus tõusis 80%-ni. Lasteaia omanäolisus ja hea maine toetub kindlatele traditsioonidele ja huvipoolte rahulolule. Huvigruppide tagasiside näitab rahulolu püsivat taset või kasvavat tõusu 85%-ni.

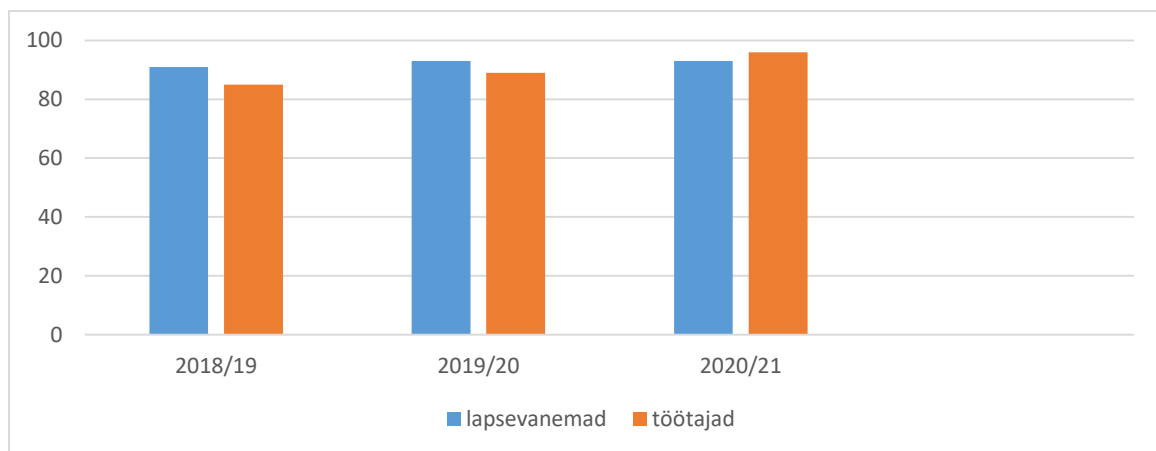
Eestvedamise ja juhtimise olulisemad tugevused eesmärkide elluviimisel

- Koostatud lasteaia arengukava 2019–2021 koos võtmealade eesmärkide ja mõõdikutega. Lähtuvalt arengukavast ning laste ja lastevanemate ettepanekutest on koostatud rühmade, tugispetsialistide ning terviseedenduse tegevuskavad. Iga õppeaasta lõpus on toimunud pedagoogilises nõukogus tulemuslikkuse hindamine.
- Vahetute juhtide poolt on koostatud ja rakendatud sisekontrolli tegevusplaan, mille järjepidevus ja individuaalne lähenemisviis tagab töötajate võrdse kohtlemise. Tulemuslikkus kajastus lapse ja õpetaja muudatuste mõju hindamises lapse ja õpetaja suhtes ning aruteludes pedagoogilistel koosolekutel.
- Juhtimine on toimunud läbi pedagoogilise nõukogu, mille otsused on aidanud täita arengukava eesmäärke. Jälgitud on seadusandluse muudatusi ning eriolukorrast tulenevalt on dokumentatsioonid viidud kooskõlla seadusandlusega. Näiteks koostati uus lasteaiaõpetaja ametijuhend, mille tööülesannete kirjeldused on vastavuses kutsestandardiga: Õpetaja, tase 6. Täiendatud on nii kodukorda, hoolekogu töökorda, isikuandmete töötlemise tingimusi, töökorralduse reegleid kui ka töökeskkonna riskianalüüsi.
- Rahuloluküsitlused on seotud arengukavas püstitatud mõõdikute ja lasteaia eripäraga. Küsimustik on koostatud erinevatele huvigruppidele, et saada soovitud infot, ning et oleks võimalik saadud tulemusi võrrelda.
- Lasteaed on omanäoline, arenev ja hea mainega. Kolme aasta lõikes on rahulolu tõusnud (*vt tabel 1*). Oluliseks peetakse lasteaias toimuvaid ühisüritusi, väärtustatakse traditsioone. Lasteaia eripära ja mainega on tegeletud süsteemselt, selle esiletõstmiseks on kaardistatud mõtteid ja koostatud kolme aasta tegevusplaan. Läbi viidi kaltsutöötuba, mille tulemit kasutati lasteaia aedadele mustrite valmistamiseks 35. juubeliaastal. Valminud on sõlekese motiiviga tempel ja puidust sõled. Üks kord kuus toimusid pärimuspäevad. Korraldati vanaajanädalaid, kus toimusid pärimusega seotud üritused nii lastele kui ka lastevanematele. Organiseeriti ka võru keele nädalaid, seda kajastati ka

meedias. Sisekeskkonna täiustamiseks loodi kaskede allée, kuhu seati üles laste looming. Lisaks paigutati lasteaia fuajeesse rahvusliku triipudega istumistumbad. Välikeskkonnas toimusid järgmised muudatused: paviljonidele kujundati triibusein, soetati vitstest mänguonnid. 2020. aastal valmis lasteaia sisehoovi Imeline Jõulumaa.

- Lasteaia mainele on kaasa aidanud tegevused, mis on nähtavad väljaspool organisatsiooni. Kahel aastal järjest on lasteaeda esitatud Võru linna parima kultuuri- ja haridusasutuse tiitlile. 2021. aasta veebruaris sai Võru Lasteaed Sõleke Aasta 2020 Võru linna parima Kultuuri- ja haridusasutuse tiitli.

Tabel 1. Lasteaia maine ja eripäraga rahulolu (protsentides)

- Töötajate soov osaleda, juhtida, vastutada organisatsioonis erinevates ülesannetes on kolme aasta lõikes tõusnud. 2018. aastal oli see 60% ning 2021. aastaks on protsent tõusnud 91-ni. Töötajatele on antud võimalus osaleda vabatahtlikult õpikogukondades ja/või õpiringides. Sellisel meetodil tunnevad töötajad end võrdsete osalejatena, nad saavad kaasa rääkida ja vabatahtlikult organisatsiooni heaks panustada. Õpikogukondade ja õpiringide tulemusel on muutunud töötajate ühtsustunne ning professionaalne areng. 2018/2019.–2020/2021. õppeaastal on toimunud 17 vabatahtlikku õpikogukonda, kokkukutsujateks ja eestvedajateks on olnud erinevad meeskonna liikmed (näiteks rühmaõpetaja, tasandusrühma logopeed, õppealajuhataja, õpetajaabi). Lisaks saavad töötajad osaleda, juhtida ja vastutada erinevates tööülesannetes. Näited on faktiliselt välja toodud eneserefleksioonides (lasteaia ürituse eestvedamine, maakonna lehte artiklite kirjutamine, ümarlaudade juhtimine rühmameeskonnas, iseseisev õppimine eLasteaia keskkonnas, vabal valikul osalemine õpikogukondades, iseseisvalt õpitoa läbiviimine, uuenev tööjaotus jne).

- Lasteaia omanäolisust ja hea maine kujundamist toetab ka igal aastal toimunud lasteaia erirühmade tutvustamine laiemale kogukonnale (ümarlauad, artiklid, ettekanded, õppepäevad). Näiteks on tasandusrühma lapsed osalenud 44. Haanja Maratonil, Ääri - Veeri Proge Tiigri Digikultuuri päeva eestvedamisel, Lõuna-Eesti Postimehe joonistusvõistlusel, mille võitjate töödest valmis 2021. aasta seinakalender ning mis jõudis kõikide Lõuna-Eesti Postimehe tellijateni.
- Suurejooneline lasteaia 35. juubeliaasta (2018. september–2019. mai) korraldamine. Töögrupi poolt on koostatud sisutihedad memod, kus oli päevakorras ajaline graafik, väljapakutud ideed, eelarve, peokava, sponsorid, otsused, analüüsid. Juubeliaasta lõppes laste laulu- ja tantsupeoga „Vana seob uut“. Tagasiside lastevanematelt ja külalistelt oli suurepärase. Juubeliaasta tegemisi kajastati terve aasta Võru Linna Lehes.
- Väärtusarendus – põhiväärtused on lõimitud arengukava valdkondadesse ja lasteaia igapäeva tegevusse. Selle tulemusel oskab iga töötaja panustada lasteaia ja oma töö arengusse. Juhtkonnal on välja töötatud väärtuspakkumine nii uuele kui olemasolevale töötajale. Õppekasvatustegevuse kokkuvõttest ja arenguestlustest selgus, et lapsevanemate teadlikkus põhiväärtustest on 79 %. Põhiline tutvustus on toimunud rühma koosolekutel, samuti pere ühisüritusel, kus koostöös on valminud väärtuste puu. Tulemused selgusid perede ja lasteaia väärtuste võrdlemise ja analüüsi käigus. Kui töötajad hoiavad lasteaia väärtusi au sees, siis need kanduvad läbi laste ka vanemateni. Väärtuslikku infot saadakse ka lasteaia kodulehelt. Oli rühmi, kes arvasid, et pigem ei ole vanemad teadlikud või ei teadvusta seda igapäevaselt ning sellega peab lasteaed tegelema.
- Lasteaia mainele on kaasa aidanud süsteemne tegutsemine terviseedenduse valdkonnas. Koostatud on tegevuskavad koostegevuste, vastutajate ja tulemuslikkuse hindamisega. Suurenenud on tervist väärtustavate ürituste arv lastele, töötajatele ja lastevanematele. Populaarsemateks on lapsevanemad ja töötajad märkinud järgmisi üritusi: kõnnikolmapäevakud, „Ole terve isa“, orienteerumised metsas ja lasteaia õuealal, „Kuue silla jooks“, vaimse tervise päev, „Helkurijaht“, südamenädal, dressides stressivaba päev, Eesti Olümpiakomitee spordinädalad; suusatamise- ja ujumise algõpetus, Väikesportlaste programm. SA Võrumaa Arenduskeskus andis 2018. aastal lasteaia tervise töörühmale panustatud töö eest tänukirja tervise väärtustamise ja tervislike eluviiside järgimise eest organisatsioonis.
- Tervislik toitumine on muutunud lasteaia prioriteediks – muudetud on menüüd, valitud erinevaid tooraineid ja pakutud uusi toiduaineid lastele. Tervise töörühma eestvedamisel

on järjepidevalt korraldatud menüüde analüüsi, kuhu on kaasatud lapsed ja rühmade töötajad. Analüüsi tulemuste põhjal on tehtud tervist toetavaid toiduvalikuid ning mitmekesistatud lasteaia menüüd. Lasteaed osaleb projektis „CLIKIS-Network – kliimasõbralikud kooliköögid (1.09.2020–31.12.2022)”. Eesmärgiks on näidata, kuidas lasteaia- ja kooliköörides on võimalik keskkonnamõju vähendada, pakkudes seejuures tervislikku, lapsesõbralikku, kõrgekvaliteetset ning taskukohast toitu. Projekt pakub lasteaiale võimalust analüüsida oma köögi seadmeid, menüüd, toiduvalmistamise praktikaid ning jäätmekäitlust.

Kokkuvõte

Senised tegevused eestvedamise ja juhtimise rakendamiseks on olnud tulemuslikud. Seda kinnitavad töötajate ja lastevanemate keskmisest kõrgemad rahulolu hinnangud. Lasteaed on omanäoline, tulemusliku arengu ja hea mainega. Säilitame enda kujundatud ning toimivaid väärtusi, traditsioone, süsteeme ja meetodeid.

Arengusuunad aastateks 2022–2024

- Haridusuuenduste rakendamine, lasteaia eesmärkide kavandamine, lähtudes maakonna ja kohaliku omavalitsuse prioriteetidest ning traditsioonidest.
- Uuendusmeelsete arendustegevuste toetamine meeskonnas.
- Eesmärgipõhiste ümarlaudade järjepidev korraldamine. Vajadusel huvigruppide kaasamine.
- Ühiste kokkulepete sõlmimine lasteaia kultuuri ja kvaliteedi suurendamiseks (nt tiimiraamatu koostamine).

5.2 Personalijuhtimine

Personalijuhtimise arengusuunad 2018/2019.–2020/2021. õppeaastatel

- Pedagoogid omavad kutsealast kvalifikatsiooni ning juhivad oma töös kutsestandardist.
- Kõigile lastele logopeedilise, eripedagoogilise ja psühholoogilise abi saamise võimalus.
- Arvestades lasteasutuse ja Eesti haridusasutuste arenguvajadusi, võib toimuda personalivajaduste ja ametikohtade hindamine ja muudatused struktuuris. Tulemuseks on olemasoleva personali oskuslikum rakendamine ja ümberpaigutamine, millega on iga lapse areng toetatud. Lapsest lähtuv töökorraldus.
- 1. augustil 2018 avatavas tasandusrühmas korraldada toimiv meeskonnatöö.

- Tervise edendamine töökohal: tervist väärtustava ja tervislike eluviise soodustava keskkonna loomine (toidumenüüde muutmine tervislikumaks, terviseraja loomine lasteaia sisekeskkonda, õpiõue rajamine). Toetada töötajate vaimset ja füüsilist keskkonda (õpetajalt õpetajale motiveerimine, vabade mõtete klubi korraldamine, planeerida rohkem aega lastele).
- Kaasata mittepedagoogiline personal erinevate koostöövormide kaudu lasteaia arengutegevustesse.
- Töötada välja uue töötaja ja praktikantide sisseelamise süsteem lasteaias.

Eesmärgid: Lasteaias on kompetentne ja motiveeritud personal, et tagada iga lapse areng ning lasteaia missiooni ja eesmärkide elluviimine.

Mõõdik: Nõutava kvalifikatsiooniga pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust (100%).

Personalijuhtimise olulisemad tugevused eesmärkide elluviimisel

Süsteematilise koostöö võimaldamine kõrgkoolide ja teiste asutustega on taganud lasteaiale kvalifitseeritud personali ja pedagoogide õppimisvõimaluse. Eesmärk – nõutava kvalifikatsiooniga pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust – on ligilähedaselt saavutatud 97% (vt tabel 2).

Tabel 2. Kvalifikatsiooniga pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust

	2018/19. õa 33 pedagoogi	2019/20. õa 33 pedagoogi	2020/21. õa 32 pedagoogi
Nõutava kvalifikatsiooniga pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust	31 pedagoogi 94%	30 pedagoogi 91%	31 pedagoogi 97%
Pedagoogide arv, kelle kvalifikatsioon ei vasta nõuetele	2 pedagoogi omandavad haridust	3 pedagoogi omandavad haridust	1 pedagoog omandab haridust

- Lasteaed on taganud ja kindlustanud kolme aasta lõikes kvalifitseeritud personali, kes on valmis töötama ka AEV lastega. Selleks on lasteaed võtnud eesmärgiks koolitada õpetajaid toimetulekuks erivajadustega lastega. 2018/2019. õa on osalenud erivajadustega laste koolitustel 6 õpetajat (tundide maht kokku 485). 2019/2020. õa on

osalenud 5 õpetajat (tundide maht kokku 81) ja 2020/2021. õa osales 8 õpetajat (tundide maht kokku 339).

- Maksimaalselt on koolitatud ka õpetaja abisid kutsestandardiga: Lapsehoidja, tase 4. Muutus tuleneb alushariduse ja lapsehoiu kontseptsioonist, mis on ka aluseks hetkel väljatöötatavale alushariduse ja lapsehoiu seadusele. Koolituse tulemusel on õpetaja abid kompetentsemad lapse arengu toetamisel ja sotsiaalsete oskuste arendamisel. Lisaks on töötajatele toimunud AEV lastega toimetulekuks IAK ümarlauad, eripedagoogide ja logopeedi läbiviidud sisekoolitused, abiks on väljatöötatud AEV lapse tugisüsteemi korraldus ning võimaldatud muudatused töökorralduses. Rahulolu uuringust ja arenguveestluste kokkuvõttest on selgunud, et erilist tähelepanu tuleb pöörata õpetaja abidele ja õpetajaid abistavate töötajatele.
- Aruteludel koos lasteaedade esindajatega selgus, et Võru linna lasteaedades käib palju selliseid lapsi, kes vajavad spetsiifilisemat kõneravi. Selleks avati 1. augustil 2018 meie lasteaias teine tasandusrühm. Olime väljakutseks valmis ning rühmatöö korraldamiseks moodustasime kompetentsetest töötajatest tasandusrühma meeskonna. Selleks toimusid *coaching*'ud ehk teise tasandusrühmaga kogemuste vahetamised, tegevuste läbiviimine, analüüsimine, ümarlaudade arutelud. Tulemuseks on olnud uuele meeskonnale konstruktiivse tagasiside andmine, nõustamine, soovitusel paremaks tööks lastega ning täiskohaga eripedagoogi tööle asumine tasandusrühmas.
- Lasteaia kompetentsete ja motiveeritud töötajate näitajateks on:
 1. töökogemuse jagamine kolleegidele;
 2. head algatused on tunnustatud;
 3. rühmade lahtiste uste päevad;
 4. vabatahtlikud õpikogukonnad;
 5. üksteise tunnustamine koosolekutel;
 6. Maja Haldja tiitli valimine;
 7. ühiste ürituste organiseerimine;
 8. pidev töötajate kaasamine lasteaia arendustegevustesse erinevate koostöövormide kaudu. Kaardistatud on mõtteid, milliste koostöövormide kaudu soovivad nad lasteaia arengus osaleda, mida selleks teha;
 9. töötajad ja lapsed on osa võtnud mitmetest suurüritustest (Eesti laulu- ja tantsupidupidu „Minu arm“, rahvusvahelised tantsupäevad 2018–2020, Lõuna-Eesti Võimlemispidu 2020, Võrumaa pikamaajooksude sari 2020, millest aktiivseim lasteaed oli Sõleke);

10. välja on töötatud töötajate väärtuspakkumiste pakett „Vana ja uut seob sõlg“ (vt <https://soleke.ee/vaartuspakkumine/>).

- Töötajate vaimse keskkonna ja motiveerituse loomiseks on toimunud regulaarselt Vabade mõtete klubi, mille eesmärgiks on tunda ennast rõõmsalt, pingevabalt, rahulolevalt ja lõõgastavalt. Eriline mõju on olnud õpetaja abidele. 2021. aastast toimub õpetaja abidele hommikuvõimlemine „Luige tiiva liigutamine“. Juhtkond hindab antud tegevusi vajalikuks, sest töötaja peab aeg-ajalt saama keskkonnast välja ja tundma rahulolu oma tööst.
- Isiklike eesmärkide täitmist on töötajad analüüsinud iga aasta eneserefleksioonides. Oma töö reflekteerimine on aastatega paranenud, näiteks tuuakse välja, milliseid uuendusi on töös kasutatud ja mis on muutuste mõju. Lisaks on välja toodud valdkonnad, kus nad on saanud panustada lasteaia heaks. Eneserefleksioonid on kaasa aidanud töötajate professionaalsele arengule ja koolitusvajaduste planeerimisele. Alati saab parandada/suurendada ühist töökultuuri- ja väärtusruumi kujunemist töötajate ja organisatsiooni vahel.
- Eneserefleksioonid on aluseks sisekoolituste läbiviimisel. 2018/2019. õa on toimunud seitse sisekoolitust, 2019/2020. õa viis ning 2020/2021. õa viis sisekoolitust. Kolme õppeaasta jooksul on sisekoolituste prioriteediks seatud muutused ühiskonnas ja õpikäsitluses. Koolituste läbiviijad on olnud tunnustatud koolitajad (Jaanus Kangur, Kaido Pajumaa, Margus Kingisepp, OÜ Huvi). Koolituste tulemusel oskavad töötajad juhtida ja paremini toime tulla muutustega ühiskonnas, organisatsioonis ja isiklikus arengus. Nad on omandanud edukaid suhtlemisoskusi ja õiguslaseid teadmisi. Uueneva õpikäsitluse arenguks on kirjutatud projektid HITSAle ja Innovele. Mõlemad projektid on täismahus rahastatud. Digitehnoloogia valdkonnas on koostatud 2018/2019.–2020/2021. õa tegevuskavad „Mina Olen!“. Iga kuu sai planeeritud tegevus/üritus lastele ja õpetajatele. Projekti eesmärk oli olemasolevate interaktiivsete õppevahendite tutvustamine, tegevuste läbiviimine, robootikavõistlustel ja nutilaboris osalemine. Eesmärgi täitmise tulemusel oskavad rühmaõpetajad ja lapsed julgemalt kasutada robootikavahendeid, õppimine on nähtavam, lastele on loodud robootikaring ning on osaletud iga aastastel robootikavõistlustel. Koostöö HITSAGA on muutunud süsteemsemaks. Innove projekt „Projektõpe kui paljude võimalustega õppemeetod“ on toimunud perioodil 2019–2021. Läbi on viidud kaks sisekoolitust, üks õppereis, neli õpikogukonda ja uuendatud õppekava. Projekt koos planeeritavate tegevustega on aidanud teha muudatusi õpikäsitluses. See tähendab, et lasteaiaõpetajad on innustunud ja

valmis kasutusele võtma septembrist 2021 tänapäevase õpikäsituse parimaid tavaid. Õpetajad julgevad lapsest lähtuvat projektõppe meetodit süvitsi katsetada ja seda koos laste ja lastevanematega uurida. Samuti oskavad õpetajad planeerida oma tööd lastega, sellest tulenevalt ka dokumenteerida ning luua soodsaid tingimusi koostööks lastevanematega. Lisaks on projekt kaasa aidanud ühise õppimise organisatsioonikultuurile ja tõstnud õpetajate teadlikkust uuenenud õpikäsitusest. Ühtne arusaam on eelis õppekava uuendamiseks ja rakendamiseks. Samuti täitsid koolitused Võru lasteaed Sõleke arengukava õppe- ja kasvatustegevuse valdkonna üldeesmärgi.

- Koolituste tulemuslikkuse hindamist on teostatud süsteemselt. Õpetajatele on tehtud EHISe andmetel koolituste üldarvestus ning analüüsitud nende mõju õppe- ja kasvatustegevusele. Kokkuvõttes on esitatud pedagoogilistel koosolekutel. Tabelis 3 on näha pedagoogilise personali täiendkoolituse mahtu ning tabelis 4 täiendkoolituse ja iseseisva enesetäiendamise protsent pedagoogide üldarvust kolme õppeaasta jooksul.

Tabel 3. Pedagoogide keskmine täiendkoolituse maht tundides

2018/19. õa (Allikas: EHIS 22.10.2019).	2019/20. õa (Allikas: EHIS 12.10.2020).	2020/21. õa (Allikas: EHIS 16.09.2021).
72 tundi	45 tundi	48 tundi

Tabel 4. Täiendkoolituses ja iseseisvas enesetäiendamises osalenud pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust

2018/19. õa (Allikas: EHIS 22.10.2019).	2019/20. õa (Allikas: EHIS 12.10.2020).	2020/21. õa (Allikas: EHIS 16.09.2021).
33-st pedagoogist on täiendkoolitusel osalenud ja iseseisvalt täiendanud 30 pedagoogi ehk 91%.	33-st pedagoogist on täiendkoolitusel osalenud ja iseseisvalt täiendanud 29 pedagoogi ehk 88%.	32-st pedagoogist on täiendkoolitusel osalenud ja iseseisvalt täiendanud 30 pedagoogi ehk 94%.

- Õpetajate täiendusõppe suunad tulenevad aasta eesmärkidest, eneseanalüüsist, õpetajate soovidest ja reaalistest võimalustest. Õpetajate vajadused ja soovid on fikseeritud eneserefleksiooni üldkokkuvõttes. Eneserefleksioonidest on selgunud, et 30–40%

pedagoogidest on osalenud soovitud koolitustel, mis toetasid nende eesmärkide täitmist. Tabelis 5 on näha õpetajate läbitud tundide maht ja liik. Täiendkoolitustel osalenud õpetajate aktiivsus on olnud kõige kõrgem 2018/2019. õa. Kahel viimasel aastal on see langenud. Põhjuseks võib olla muudatused seoses eriolukorraga ja koolituste üleviimine e-keskkonda.

Tabel 5. Pedagoogide osalemine koolituses (täiendkoolituse ja iseseisva enesetäiendamise tunnid kokku).

Koolituse liik	2018/19. õa Kokku: 2391 tundi (Allikas: EHIS 22.10.2019).	2019/20. õa Kokku: 1493 tundi (Allikas: EHIS 12.10.2020).	2020/21. õa Kokku: 1546 tundi (Allikas: EHIS 16.09.2021).
Pikaajalised koolitused 160 ja enam	33-st pedagoogist on läbinud 2 õpetajat. Tunde kokku 750	33-st pedagoogist on läbinud 1 õpetaja. Tunde kokku 378	32-st pedagoogist on läbinud 2 õpetajat. Tunde kokku 487
Lühiajalised koolitused alla 160	33-st pedagoogist on läbinud 29 õpetajat. Tunde kokku 1255	33-st pedagoogist on läbinud 28 õpetajat. Tunde kokku 987	32-st pedagoogist on läbinud 26 õpetajat. Tunde kokku 691
Iseseisev enesetäiendamine	33-st pedagoogist on läbinud 10 õpetajat. Tunde kokku 386	33-st pedagoogist on läbinud 6 õpetajat. Tunde kokku 128	32-st pedagoogist on läbinud 27 õpetajat. Tunde kokku 368

- Toimunud on personalivajaduste ja ametikohtade hindamine ning vajaduspõhiselt on tehtud struktuuris muudatused. 2019. a septembris on loodud hooldustöötaja ametikoht, mis sisaldab nii remonditöötaja kui majahoidja tööülesandeid, st korrigeeritud on tööaega ja töötasu. 2020. a septembris on loodud mänguterapeudi ametikoht 0,25 koormusega (tervishoiutöötaja ametikohta vähendati). Seoses töö ümberkorraldamisega vähendati infojuhi ametikoha koormust 0,25 võrra. 2020. a jaanuaris on tasandusrühma loodud eripedagoogi ametikoht (logopeedi ametikoha asemele). Ametikohtade vajaduspõhine hindamine jätkub. Võimalusel luua lasteaia psühholoogi ametikoht.
- Lasteaed on Tartu Ülikooli koostööpartner. Eesmärgiks on parandada poolte koostöö kaudu Eesti haridussüsteemi kvaliteeti ja populariseerida õpetaja elukutset, et õpetajahariduse omandamine ja sellel alal töötamine Eesti koolis, koolieelses lasteasutuses ja ülikoolis oleks atraktiivne ning õpetajate järelkasv oleks piisav ja heal

tasemel. Selleks toetame praktikante ja koolitame koostöös ülikooliga juhendavaid mentorõpetajaid. Tabelis 6 on näha praktikantide ja mentorite arvu. Lasteaiale tähendab mentorlus töötajate arendamise võimalusi. Mentorprogramm motiveerib töötajaid ja loob organisatsioonikultuuri stabiilsuse. Lisaks Tartu Ülikoolile on lasteaed olnud praktikabaasiks Tartu Tervishoiu Kõrgkoolile, Tallinna Ülikoolile, Võrumaa Kutsehariduskeskusele ja Valgamaa Kutseõppekeskusele. Mentoritele ja juhendajatele on see andnud võimaluse osaleda ülikooli poolt korraldatavatel praktikaalastel koolitustel, seminaridel, infotundides ning arendustegevustes. Lasteaed on saanud tulemuslikult panustada koostööle õppeasutustega ning praktikakogukonna arendamisse. Positiivse koostöö eest on lasteaeda kaasatud rahvusvahelise alushariduse ja laste heaolu uuringu osalemisse 2018. aastal.

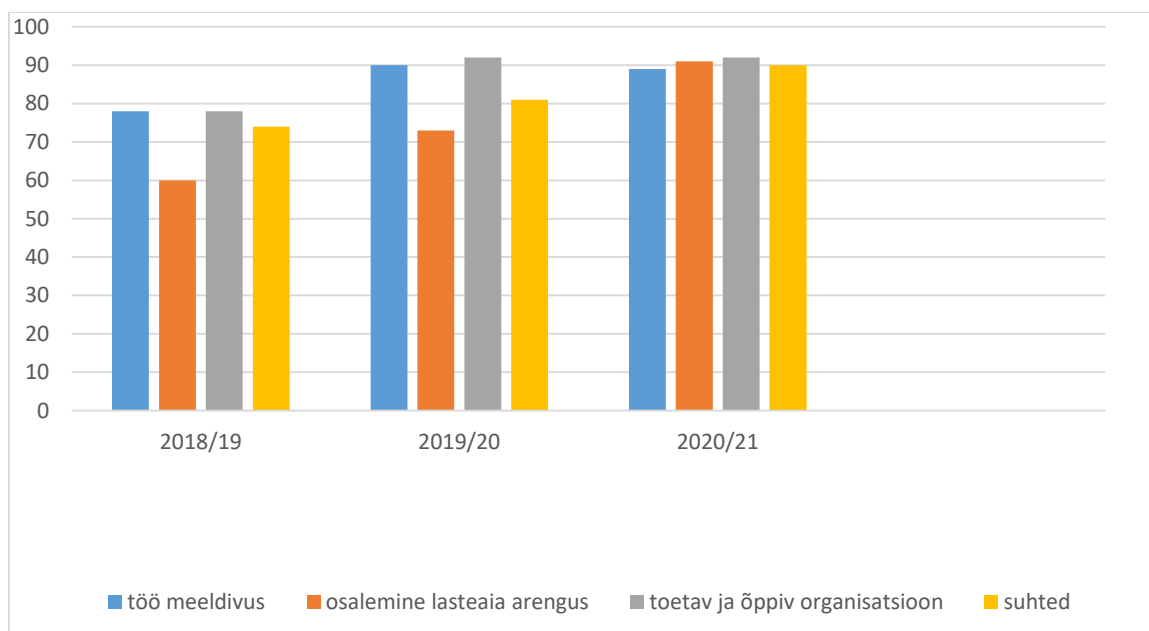
Tabel 4. Mentorite ja juhendatavate arv 2018/2019.–2020/2021. õa

2018/19. õa	2019/20. õa	2020/21. õa
5 mentorit ja 14 juhendatavat	6 mentorit ja 9 juhendatavat	6 mentorit ja 8 juhendatavat

- 2018/2019.–2020/2021.õa-tel on lasteaeda ja töötajaid tunnustatud vabariiklike ja maakondlike saavutuste ning lasteaia arengule kaasaaitamise eest. Tunnustused on tõstnud lasteaia mainet ning töötajate motivatsiooni:
 1. Eve Kirs – tunnustuskiri Võru linnapealt 2019. aastal.
 2. Tiina Kala – tunnustuskiri Võru linnapealt 2019. aastal.
 3. Juta Boitsov – tunnustuskiri Võru Linnavalitsuselt 2019. aastal.
 4. Ülle Rampe – tunnustuskiri Võru Linnavalitsuselt 2019. aastal.
 5. Tasandusrühma logopeed Annika Savimägi – Võru maakonna aasta tugispetsialisti laureaat 2019 „Eestimaa õpib ja tänab“.
 6. Liikumisõpetaja Kristi Pai – Võru maakonna aasta lasteaiaõpetaja nominent 2019 „Eestimaa õpib ja tänab“.
 7. Õppealajuhataja Eve Kirs – Võru linna aasta õpetaja 2019.
 8. Lasteaiaõpetaja Karina Höövel – Võru linna Aasta Noor Õpetaja 2020.
 9. Võru lasteaed Sõleke direktor Tiina Kala – Võru maakonna haridusjuht 2020 „Eestimaa õpib ja tänab“.
 10. Võru linnapea ja lasteaia direktor on tunnustanud eriolukorras eesliinil töötanud personali 2020. aastal.

11. Võru Lasteaed Sõleke – Võru linna parim haridusasutuse tiitel 2021. aastal.
 12. Tasandusrühma õpetaja Maire Eiche – Võru maakonna aasta lasteaiaõpetaja nominent 2021 „Eestimaa õpib ja tänab“.
 13. Sõimerühma õpetaja Kaire Marjapuu – Võru maakonna aasta lasteaiaõpetaja nominent 2021 „Eestimaa õpib ja tänab“.
- Rahulolu-uuringutest (vt tabel 5) ja teistest tagasisidestamise vormidest on töötajad kirjutanud, et nad on motiveeritud ning teevad oma tööd südamega. Nende hinnangul on suurim muutus toimunud inimeste õnnetunde ja heaoluga seotud tegevustes, uute ideede amplituud. Töö pakub neile väljakutseid ja arenemisvõimalusi, annab valikuvõimalusi ning iga töötaja teab oma rolli.

Tabel 5. Rahulolu-uuring Õnnelik organisatsioon

Kokkuvõte

Meil on selgelt väljatöötatud lasteaia väärtuspakkumine ehk motivatsioonimudel, mis tagab kompetentsed ja motiveeritud töötajad. Töötajate rahuloluküsitlused on regulaarsed ja kasvava osalusega, mis annavad informatsiooni töötajate poolt tajutud töökliima kohta. Õpetajate koolitamine on toetanud kompetentside arengut muutunud õpikäsituse rakendamiseks.

Arengusuunad aastateks 2022–2024

- Erinevate meetodikate kasutamine tegevuste läbiviimisel kõikide töötajate poolt, õpetamisoskuste järjepidev täiendamine.

- Töötajad on võimestatud esmaste tugiteenuste pakkumiseks ning toimivate lahenduste leidmiseks.
- Psühholoogi ametikoha loomine.
- AEV laste tugisüsteemi korralduse kasutusele võtmine.
- Töötajate osalemine lasteaiasisestes ja -välistes õpikogukondades (parimate praktikate jagamine), mis toetavad ametialast arengut.
- Õpetaja abide ja õpetajaid abistavate töötajate tööalase enesetäiendamise toetamine.

5.3 Koostöö huvigruppidega

Koostöö huvigruppidega: arengusuunad 2018/2019.–2020/2021. õppeaastatel

- Huvigrupid on kaasatud lapse ja lasteaia arengu toetamisel. Selleks korraldada õpitubasid, ümarlaudu, professionaalseid eestvedamise õpikogukondasid.
- Tugevdada koostöövõrgustiku tööd AEV lapse toetamisel.
- Jätkata erivajadusega lapse toetamist ning suhelda aktiivselt kõikide lapse arengut toetavate spetsialistidega. Kooli minevate erivajadustega laste paremaks toetamiseks võtta talvel/kevadepoolset ühendust tulevase kooli direktori/tugispetsialistidega.
- Liituda e-lasteaia, et muuta suhtlust lastevanematega kaasaegsemaks ja lihtsamaks.

Eesmärgid: Lastevanemad on kaasatud ning toetavad lapse ja lasteaia arengut.

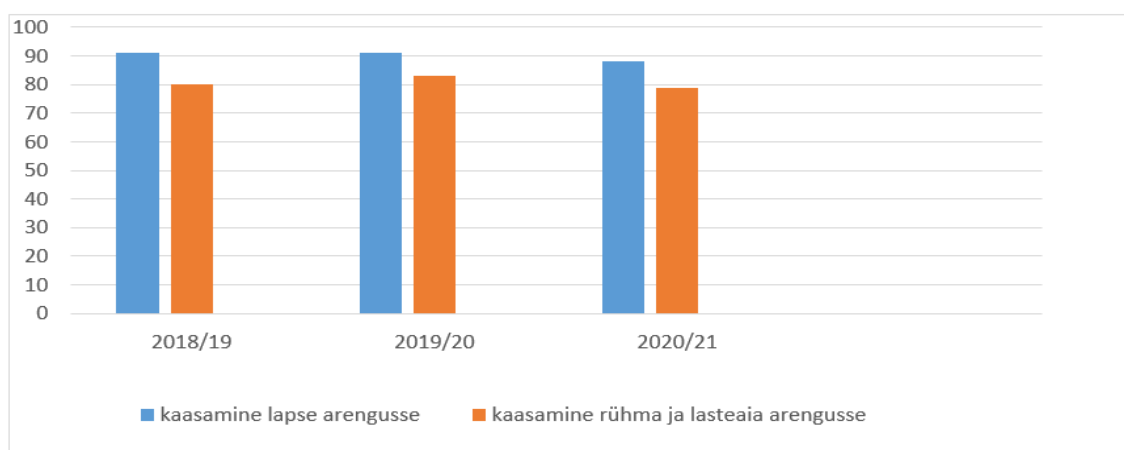
Mõõdikud: Lastevanemate kaasamine on kavandatud lasteaia ja rühmade tegevuskavades. Tulemused on kajastatud õppe- ja kasvatustegevuste analüüsidest ning tulemuslikkus on tõusnud 90%-ni.

Koostöö huvigruppidega: olulisemad tugevused eesmärkide elluviimisel

- Lasteaed on kolmel viimasel aastal pakkunud lastevanematele erinevaid võimalusi, kuidas toetada oma lapse ja lasteaia arengut. 2018–2020. aastatel oli eesmärgiks leida erinevaid koostöövorme/võimalusi motiveerimaks lastevanemaid abivajava lapsega kodus tegutsema:
 1. lastevanematele on korraldatud mängude laatasid, kus lastevanematel oli võimalus osta lapsele arendavaid mängu. Müügis olid tugispetsialistide ja õpetajate poolt koostatud mängud;
 2. kaltsukerade valmistamise õpituba;
 3. kaasatud lasteaia juubeliüritustesse pidurüüsesse sättemisel;

4. lastevanemate osalemine ja teistmoodi tagasisidestamine (kasvav poster, PowerPoint, ühistööd, õpitoad);
 5. vanemaid on kaasatud IAK koostamisse ja rakendamisse;
 6. loodud logopeediline töötuba, kus tutvustatud ja antud võimalus laenutada lapse arenguks vajalikke mängu;
 7. lapsevanemaid on kaasatud rühma tegevustesse, üritustesse ja projektõppesse;
 8. lastevanemate ootusi on arvestatud tegevuskava koostamisel.
- Eriolukorras on lapsevanemate ja õpetajate e-suhtlus olnud väga hea. Väljavõtte lastevanemate rahulolu-uuringust: Õpetajad on olnud praeguses olukorras leidlikud. Info rühma tegevuskavade, projektide kohta hea. Vesteldes ja küsides on lapsevanemad saanud alati vastused ja piisavalt nõustamist. Õpetajad saadavad iga uue teema tulekul lastevanematele info, lisaks pilte/videosid laste tegemistest. Covid-19 levikuga edastati juhendeid, kuidas toetada lapse arengut kodus. Facebooki grupis oli kogu aeg operatiivne info olemas, mida tehakse rühmas, et kaasata koduseid lapsi. Lisaks olid lapsevanemad rahul, et kõik üritused/näitused on toimunud teises formaadis (õues) ja õppimine on tehtud nähtavaks.
 - Pakutud võimalustest ja rahulolu-uuringutest saab järeldada, et lastevanemate teadlikkus ja rahulolu kaasamise suhtes on kahel järjestikul aastal olnud stabiilne. 2020/2021. õppeaastal on protsent natuke langenud, põhjuseks koroonapiirangud (vt tabel 6). Rahulolu-uuringutest on selgunud, et vanemad saavad piisavalt tagasisidet lapse arengu kohta (vestlused/nõustamised, lapse arengu hindamise põhimõtted, tutvumine rühma tegevuskavaga, kodukorraga). Õpetajad on andnud alati võimaluse lastevanematel osaleda ümarlaudades, koosolekutel, ühistes rühma tegemistes üritustel. Antud valdkonnas ei ole olnud palju kriitikat, pigem on toodud põhjuseks oma isiklik ajanappus.

Tabel 6. Lastevanemate kaasamise rahulolu % lapse ja lasteaia arengus

- Lapse arengu toetamiseks toimub lasteaia pidev koostöö tugispetsialistidega. Viimase kolme aasta jooksul on prioriteediks kooli minevate erivajadustega laste parem toetamine. Selleks on tehtud koostööd kooli tugispetsialistidega, Harno Kagu-Eesti büroo Rajaleidja keskuse logopeediga. Läbi koolivälise nõustamiskomisjoni on toimunud erivajadustega laste suunamine sobitusrühma, tasandusrühma, koolipikenduste taotlemine või kooliminevate lastele õige kooli ja/või klassi valik. Koostööd on tehtud ka Võru linna lastekaitse töötajatega, et valida lapsele sobiv tugiisik või õpikeskkond.
- Lasteaia ja laste arengut toetatakse koostöös Võru Instituudi ja Lastekaitse Liiduga. Programmi „Kiusamisest vabaks!“ metoodikat kasutavad 6 rühma. Programmi tulemusel oskavad lapsed julgemalt rääkida oma tunnetest, paranenud on üksteisega arvestamine, märkamine ja aitamine. Kaks rühma osalevad keelepesa projektis. Rühmas on külas käinud Võru Instituudi õpetajad, et lastele käpiknukkude abil muinasjuttu vesta ja viia läbi võrukeelseid mängu. Selle tulemusena oskavad lapsed kasutada oma kõnes võrukeelseid sõnu, loevad peast võrukeelseid salme, laulavad võrukeelseid laule.
- Koostööd Eriolümpia Väikesportlaste programmiga on tehtud alates 2015. aastast. Igal reedel on toimunud väikesportlaste tegevused, mille tulemusel on erivajadusega lapsed saanud osaleda olümpia stiilis mõtestatud treeningutel ja võistlustel. Treeninguid viiakse läbi nii individuaalselt kui ka meeskondlikult ning kaasatakse ka laste peresid.
- Lasteaia pakutakse mitmekesisest huviringide valikut (jalgpall, džudo, võimlemisring). 2018/2019. õppeaastal lisandus robootika- ja kunstiring. Huviringide juhendajateks on professionaalsed ringijuhendajad nii väljastpoolt lasteaeda kui lasteaia enda töötajad. Vanemale on lasteaia huviringide korraldus logistiliselt kõige mugavam ja vabavalikuline. Tegevused on eesmärgipärased. Käiakse võistlustel, konkurssidel, festivalidel, kus on saavutatud häid tulemusi:
 1. Robootikahuvilised lapsed on 2018. aastal osalenud Võrumaa III Robootikapäeval, kus saavutasid auhinnalise koha lasteaedade kategoorias;
 2. 2019. aastal toimus Tartu teaduskeskuses AHHA First Lego League Junior näitus, kus esitleti „Kuumissiooni“ mudelit;
 3. samal õppeaastal osaleti IV Võrumaa robootikapäeval iluehitamise võistlusel teemal "Laulu- ja tantsupidu";
 4. 2019. aastal RoboPõx võistlus Põlvas;
 5. 2021 FIRST LEGO League Explore Mänguloojate virtuaalturist;

6. maakondlikud koolitantsu võistlused 2019;
 7. mitmed vabariiklikud joonistusvõistlused ja kampaaniad (nt Eesti Vähihaigete Laste heategevusliku kampaania Pardiralli raames loovkonkurss, Lumest lumele 112, Hambad puhtaks, Eesti tantsib 100).
- Hoolekogu on aktiivselt tegutsenud rühmasiseselt, maja arendustegevuses ja lasteaia ürituste korraldamisel. Hoolekoguga koostöös on tagatud lasteaia tulemuslikum töö, et üheskoos midagi teha ja otsustada. Hoolekogu on aidanud korraldada üritusi, kogumise aktsioone: T-särgid; vanapaber, müügitooted laatadele jne, teinud koostööd oma rühma lastevanematega ja juhtkonnaga – koostanud esildisi parima Kultuuri- ja haridustiitlile. Lasteaia töötajate tunnustamine ja motiveerimine toimub koostöös hoolekoguga, mis on muutnud lasteaia juhtimiskvaliteeti.
 - 2019. aastast on lasteaed liitunud eLasteaiaga, et muuta suhtlemine kaasaegsemaks ja lihtsamaks. Järgnevatel aastatel on soov liita ka lapsevanemad eLasteaiaga.
 - Koostöö Vana-Võrumaa Kultuurikoja, Võrumaa Keskraamatukogu lasteosakonna, Maanteeameti, Politsei- ja Piirivalveameti Kagu politseijaoskonnaga Võrus ja teiste asutustega on kolme aasta lõikes muutunud süsteemsemaks. Näiteks Politsei- ja Piirivalveameti eestvedamisel on toimunud ohutusprojekt „Tunnen, tean, oskan“, kus koolieelikud on saanud teadmisi ohutusest ning õpivad läbi praktiliste tegevuste ohuolukordi ennetama ja õigesti käituma.
 - Lasteaias toimuvaga ja lasteaia saavutustega hoitakse avalikkust kursis kohaliku meedia, lasteaia kodulehe ja Facebooki vahendusel. Laste loomingu ja tegevuste kajastamine väljaspool lasteaeda sh meedias oli eriti intensiivne 2018/19. õppeaastal. Eesmärgiks oli juubeliaastal kajastada lasteaia tegemisi üks kord kuus (vt. tabel 7).

Tabel 7. Lasteaia kajastamine meedias

Meediakanal	2018/19. õa	2019/20. õa	2020/21. õa
Maakondlik ajakirjandus Võrumaa Teataja	„Sõlekeses valmis putukahotell“ Maia Päevalill, 10.10.2018 Sõlekesse lasteaia Peoleo rühm osales 44. Haanja	„Ummamuudu mardikuu Sõlökösõ latsiaian“ Eve Kirs, Üllepind, 03.12.2019 „Võru Lasteaed	„Võru keele nädal lasteaias Sõleke“ Maia Päevalill, 12.11.2020 „Digikultuuri päev“ tõstis Sõlekesse lasteaia laste

	<p>suusamaratonil“ Kristi Tasso ja Maire Eiche, 7.03.2019</p> <p>„Tunnen, tean, oskan Sõlekese lasteaed“ Maire Eiche, Zoja Nikandrova, Maia Päevalill, 30. 03. 2019</p> <p>Projektõpe Sõlekese lasteaias annab lastele kuldaväärt kogemusi, Maia Päevalill, 25 04. 2019</p> <p>Lasteaed Sõleke sai 35. aastaseks, Maia Päevalill, 8. 06. 2019</p>	<p>Sõleke korraldas robotikavõistluse MINA OLEN...!“ Karina Höövel , 05.03.2020</p>	<p>nutiseadmete kasutamise teadlikkust“ Maire Eiche, 21.11.2020</p> <p>„Lasteaed Sõleke pidas õuesõppepäeva „Mängud Sipsikuga“““ Sigrid Piirmann, 17.04.2021</p>
Võru Linna Leht	<p>„Juubeliaasta avaüritus lasteaias Sõleke“ Maia Päevalill, oktoober 2018</p> <p>„Sõlekese valmis putukahotell“ Maia Päevalill, november 2018</p> <p>„Heategevuslik mängulaat Sõlekese“</p>	<p>„Linnurahva mihklilaat Sõlekese“ Kaja Harak, oktoober 2019</p> <p>„Omamoodi novembrikuu Sõlekese“ Eve Kirs, detsember 2019</p> <p>„Lasteaiateenust</p>	

	<p>Maia Päevalill, detsember 2018</p> <p>„Terviseedendaja tunnustus lasteaiale Sõleke“ Maia Päevalill, jaanuar 2019</p> <p>„Sõlekese lasteaia lapsed tunnevad talvest rõõmu“ Maia Päevalill, veebruar 2019</p> <p>„Sõlekese lapsed kõnelevad võru keeles“ Maia Päevalill, märts 2019</p> <p>„Projektõpe Sõlekese lasteaias“ Maia Päevalill, aprill 2019</p> <p>„Täname firmat OmaKing“ Tiina Kala, aprill 2019</p> <p>„Sõlekese lasteaia eri“ Maia Päevalill, mai 2019</p> <p>„Ohutusprojektist</p>	<p>pakub Võrus Sõlekese lasteaed“ Tiina Kala Aprill 2020</p> <p>„Salapärased ökullid Võru lasteaiast Sõleke“ Sigrid Piirmann Jaanuar 2021</p>	
--	---	---	--

	„Tunnen, tean, oskan“ Tiina Kala, mai 2019		
Uma Leht		„Ummamuudu mardikuu Sõlökösõ latsiaian“ Eve Kirs, Ülle Lepind, detsember 2019	
TV	Film „Kõik sündu Võrol“ 24.02.2018		
Kokku	17	7	3

1. 2018.–2021. õa on meedias avaldatud ajakirjanike kirjutatud artikleid. Kõik kajastused on olnud positiivsed: „Saagu Parem heategevuskampaaniad muudavad laste elu“ Ulis Guth, detsember 2018. a, Võru Linna Leht;
 2. ”Sõlekese lasteaia tasandusrühm tähistab oma kolmandat sünnipäeva” Tiina Hallimäes, jaanuar 2019. a, Võru Linna Leht;
 3. „Tunnen, tean, oskan“ jagab ohutuslaseid teadmisi ligi 500 Võrumaa lasteaialapsele” Kadi Annom, 30. Märts 2019. a, Võrumaa Teataja;
 4. ”Sõlekese lasteaia eri” Ulis Guth, mai 2019. a, Võru Linna Leht;
 5. „Sõbrapäeva ja sõpru hoitakse au sees iga päev“ Kadi Annom, 13.veebruar 2020. a, Võrumaa Teataja;
 6. „Aasta 2020 kultuuri- ja haridusasutus on Võru Lasteaed Sõleke“ Ulis Guth, veebruar 2020. a, Võru Linna Leht.
- Kõikides rühmades viiakse õppeaasta jooksul läbi lapse arenguestlusi, milles osalevad lapsevanemad, rühmameeskond ja vajadusel tugispetsialistid. Igal aastal on see protsent olnud kõrge 87–90%. See näitab, et vanemad on huvitatud oma lapse arengu toetamisest ning on valmis ennetama võimalikke arusaamatusi. Arenguestlused on olnud kõik väga sisukad: vanemaid huvitavad oma laste tegemised lasteaias, ütlemlised, teistega suhtlemine ja läbisaamine, söömine, magamine, õppekäigud, mängimine. Vestluse

käigus räägitakse lahti kitsaskohad, arutatakse, mida ja kuidas arendada ning lepitakse kokku tegevused järgnevaks arenguperioodiks. Vestluse kokkuvõte ja sõlmitud kokkulepped kajastuvad arenguestluse aruandes. Lapsevanemad on saanud esitada küsimusi, teha ettepanekuid ja rääkida oma ootustest.

- Igal aastal korraldatakse vanematele rahuloluküsitlus, mille kokkuvõtet tutvustatakse rühma koosolekutel, pedagoogilisel ja hoolekogu koosolekul. Esitatud ettepanekuid analüüsitakse, tehakse järeldused, määratakse parendusvaldkonnad ja tehakse selgitustööd. Koostööd spetsialistidega on hinnatud kõrgelt. 2019. aastal oli 89%, 2020. aastal 90% ning 2021. aastal 81%. Kolme aasta lõikes on rahulolu skaala püsinud 80–90% piires, mis on kinnituseks lasteaia õiges suunas liikumisele.
- Lastevanemate nõustamised toimuvad erinevate kanalite kaudu. Vanemad arvestavad kokkulepetega ja küsimuste korral korraldatakse vestlusi, ümarlaudu. Vajadusel on kasutatud eripedagoogi abi ja nõustamist. Koostööd tehakse AEV lapse toetamisel Harno Kagu-Eesti büroo Rajaleidja keskuse spetsialistidega (sh koolivälise nõustamismeeskonnaga).
- Lasteaial on tekkinud võimekus erivajadust varakult märgata ja pakkuda koolieelses eas lastele kvaliteetseid tugiteenuseid (tugispetsialistid, kompetentsed õpetajad). Võtmetöötajad on valmis tegema koostööd ja andma edasi oma kompetentseid teadmisi väljapoole lasteaeda. Selleks tuleb töötada välja MTÜ Sõlekese avitamise tare struktuur. Eesmärgiks on pakkuda tuge töötajatele, et paremini toime tulla väljakutseid esitava tööga (nõustamine, teabepäevade, avatud tegevuste ja kogemuste jagamine).

Kokkuvõte

Lapsevanemad on kaasatud ning toetavad lapse ja lasteaia arengut keskmiselt 85%. Lapsevanemaid on toetatud ja nad teavad oma rolli lapse arendamisel ja panustavad vastavalt oma võimetele (eriti IAK täitmisel). Erinevad huvigrupid on kaasatud otsustusprotsessi neile sobivate koostöövormide kaudu: hoolekogu lapsevanemad, omavalitsused, pedagoogid. Suurenenud on lastevanemate osalemine lasteaia ja lapse arengus, vajaka jääb lasteaia põhiväärtuste teadlikkusest. Rohkem kui 95% lastevanematest on tervikuna oma lasteaia rahul ning lasteaia üle uhked. Koolide ja kõikide lapse arengut toetavate spetsialistide koostöö on süsteemne. Koostöö on taganud kooliminevate ja erivajadustega laste parema toetamise ning aidanud tulevase kooli valikul.

Arengusuunad aastateks 2022–2024

- Töötajate parimate tõendus põhiste praktikate jagamine ja kolleegi nõustamine.
- MTÜ Sõlekese avitamise tare loomine.
- Huvigruppide kaasamine läbi erinevate tegevuste lasteaia töötajate poolt (mõttetalgud, koolitused, ümarlauad, üritused, nõustamised jne).

5.4 Ressursside juhtimine

Ressursside juhtimise arengusuunad 2018/2019.–2020/2021. õppeaastal

- Uuendada IT-vahendeid: rühmadesse uuemad ekraanid, tahvelarvutid, printerid, robotikavahendid.
- Lasteaia õpiõue rajamine. Kujundada õueala lastele põnevaks õppimiskohaks.
- Täiustada lasteaia rahvuslikke motiive: rahvariided, sõled jms.

Eesmärk: Hoida toimivana rekonstrueeritud lasteaia kasvukeskkonda.

Mõõdik: Lastevanemate rahulolu õppe- ja kasvukeskkonnaga on tõusnud 90%-ni.

Eelarveliste ressursside juhtimise olulisemad tugevused eesmärkide elluviimisel

- Eelarvelised ressursid on kavandatud ja planeeritud arengukava tegevuskava realiseerimiseks. Eelarve efektiivse kasutamise seiret on analüüsitud ja tutvustatud hoolekogule. Lasteasutuse eelarve on olnud stabiilne ning kolme aasta lõikes märgatavat tõusu ei ole toimunud.
- IT-vahendeid on pidevalt uuendatud. Kõik rühmad on varustatud laua- ja tahvelarvutitega. Paigaldatud on SSD-kettad. Selle tulemusena on võimalik andmeid kiiremini lugeda ja kirjutada. Uuendatud on arvutite monitorid, hiired, klaviatuurid.
- Kolme aasta jooksul on õueala kujundatud lastele põnevaks õppimiskohaks. Lasteaia eripära hoidmiseks on toimunud 2018/2019. õa keskkonna mõttetalgud, tekkinud ideed realiseerimiseks planeeritud tegevused on täide viidud. 2018. aasta sügisel valmisid „Putukahotell“ ja „Kompostikast“. Keskkonna kujundamisel pöörati suurt rõhku lasteaia omanäolisusele ja keskkonnasäästlikkusele. Lasteaia õpiõue täiustati rahvuslike motiividega. 2020. aasta kevadel valmisid poriköögid, sensoorne rada, õueatraksioonid, lillemotiiviga tahvlid, õuesõppe laudad. 2020. aasta detsembris valmis lastele oma jõulumaa.
- Vigastuste ennetamise ja turvalisuse hindamine, analüüsimine ja tegevuskava koostamine. Igal õppeaastal hindab tervise töörühm lasteasutuse keskkonna ohutust ja turvalisust. Läbiviidud riskianalüüsi tulemuste põhjal kavandatakse lasteasutuse keskkonna parendamiseks vajalikud tegevused ja koostatakse tegevuskava.
- 2020. aasta sügisest osaleme projektis „CLIKIS-Network – kliimasõbralikud kooliköögid“ (1.09.2020–31.12.2022). Projekti eesmärgiks on näidata, kuidas lasteaia- ja kooliköörides on võimalik keskkonnamõju vähendada, pakkudes seejuures

tervislikku, lapsesõbralikku, kõrgekvaliteetset ning taskukohast toitu. Projekt pakub lasteaiale võimalust analüüsida oma köögi seadmeid, menüüd, toiduvalmistamise praktikaid ning jäätmekäitlust.

- Kaasaegsete vahendite soetamine lähtuvalt töötajate ja lapse vajadustest. Soetatud on erinevaid innovaatilisi (sh robootika) vahendeid, dataprojektor ja 3D tahvlid, raskustekid erivajadustega lastele, PEP-3 testi vahendite ja mänguasjade komplekt. Lisaks sai muretsetud ka pildiprogramm Boardmaker 7, millega toetatakse kakskeelsete laste eesti keele mõistmist ning grammatika ja lausemallide omandamist. Lasteaial on uus koduleht. Koostöös Maanteameti ja Puiga Põhikooliga on valminud liiklusõpetuse Liiklusvanker.

Kokkuvõte

Lasteasutuse eelarve on olnud aastate lõikes stabiilne ja lasteasutuse missiooni ja eesmärkide elluviimiseks piisav. Finantsressursside kasutamine ja eelarve mahu planeerimine pikemas perspektiivis arutatakse läbi kogu personaliga, arvestatakse ettepanekutega ning lähtutakse lasteasutuse missioonist, visioonist ja õppeaasta prioriteetsetest eesmärkidest.

Arengusuunad aastateks 2022–2024

- Projektides osalemine.
- Lasteaia mängu-, õpi- ja töökeskkonna turvalisuse hoidmine.

5.5 Õppe- ja kasvatustegevus

Õppe- ja kasvatustegevuse arengusuunad 2018/2019.–2020/2021. õppeaastal

- Juhtumipõhise analüüsi väljatöötamine. Väljakutsuva käitumise ja vägivaldse olukorra kaardistamise protokoll väljatöötamine.
- Tugispetsialistide nõustamisel motiveerida õpetajaid mõtlema, mida saab igapäevaseks lapse toetamiseks teha ning antud mõtted fikseerida KTK-sse või IAK-sse.
- Muutuv õpikäsitus. Rakendada lapsest lähtuvaid ja tänapäevaseid õppimise/õpetamise meetodeid kõikides rühmades.
- Võimetekohane lapse arengu toetamine (individuaalne töö).
- Digitehnoloogia arendamine ja võistlustel osalemine.
- Looduskeskkonna väärtustamine ehk õpiõue kujundamine lasteaia territooriumile. Kasutada rohkem looduslikke materjale. Regulaarsed loodushoidu väärtustavad ja tervist edendavad tegevused lastele, lastevanematele ja töötajatele.

- Võimalusel võtta kasutusele teraapiad lastele: kunsti-, muusika-, füsioteraapia.
- Töötada välja tugisüsteem andekatele.
- Leida erinevaid koostöövorme/võimalusi motiveerimaks lapsevanemaid abivajava lapsega kodus tegutsema (nt vestlusringid spetsialistidega, ühised mängupäevad, kogu maja hõlmav mängude projekt). Vanem kaasata IAK koostamise protsessi.

Eesmärgid: Muutuv õpikäsitus, selle süsteemne arendamine erinevate õpimeetodite ja õppetöövormide abil. Lapse arendamisprotsess on mänguline, lapsest lähtuv ja praktilisi tegevusi sisaldav.

Mõõdik: 6 ja enam rühmadest on töötanud muutuva õpikäsitluse meetodite järgi.

Õppe- ja kasvatustegevuse olulisemad tugevused eesmärkide elluviimisel

- Alates 2019. aastast arendatakse lasteaias süsteemselt muutuvat õpikäsitlust. Selleks on toimunud Innove toetusel koolitused, õpikogukonnad ja ühised õppimised. Aktiivselt alustati Reggio Emilia tegevuskultuurist inspireeritud projektõppe põhimõtete kasutamiseega. Lisaks arendatakse õppe- ja kasvatustegevustes looduskeskkonna väärtustamist, rohelist mõtteviisi ja infotehnoloogiat. 2021. aastaks on muutuva õpikäsitluse kasutusele võtnud kõik rühmad.
- Muutuva õpikäsitluse tulemusel on toimunud õpetajatel professionaalne areng, tööprotsess on tulemuslikum ja kulgeb omas tempos. Tugevnenud on meeskonnapõhine koostöö, mis väärtustab ühist õppimist lastega. Pidevalt areneb eesmärgistatud ja efektiivne meeskonnatöö, st mõtestatakse enda jaoks õppija ja õpetaja rolli. Reflekteeritakse tehtut, mis lastele meeldis, milline oli õppimise tulemus ja kuidas teha õppimine nähtavaks kõigile sihtgruppidele.
- Õppe- ja kasvatustegevuses pakutakse lastele rohkem valikuid, õppimine toimub läbi praktiliste tegevuste, mille tulemusel osatakse luua seoseid igapäevaelust. Tagasihoidlikumad lapsed on saanud julguse ennast rohkem väljendada, paranenud on laste probleemilahendusoskus. Sõimelapsed on saanud mängukogemusi, on õppinud mängima üksi, paaris, gruppides ning on hakanud võtma endale rolle. Lastel on paranenud kõne, kõne mõistmine ja tähelepanu.
- Muutuva õpikäsitluse üheks osaks on looduse väärtustamine laste poolt – erinevatel aastaegadel viiakse läbi loodusvaatlusi, kasutatakse taaskasutust ning looduslikku materjali. Kasutatakse säästlikult vett, õuesoleku ajal hoolitsetakse õueala puhtuse eest.

Lisaks on lasteaias Aafrika hiidteod, kasvuhoone taimedega, putukahotell ja kompostikast.

- Õppe- ja kasvatustegevuse analüüsimisel on rohkem tähelepanu pööratud tulemuslikkusele, laste ja õpetajate mõjususele. Kõige suuremad muudatused on toimunud õppe- ja kasvatustegevuse planeerimises, dokumenteerimises ja reflekteerimises. Koos tegutsetakse, avastatakse ja uuritakse, mis pakub rõõmu ja rahulolu nii õpetajatele kui lastele. Õppeprotsessi kaasatakse lapsi ja lapsevanemaid. Arvestatakse laste huvidega, mis on välja kasvanud lapsi jälgides, koos mängides reflekteerides. Reflekteerimise uudsemateks vormideks on välja kujunenud postitused, arutelud, tegevuskeskused, õppeseinad, laste koosolekud, presentatsioonid, tagasisidestamised, hääletamised, viktoriinid jne.
- Lapse arengu hindamine üldise toe väljaselgitamiseks jälgivad õpetajad lapse arengut igapäevaselt. Toimuvad vaatlused, fotografeerimine, tehakse märkmeid, viiakse läbi õppe- ja arengumänge, analüüsitakse laste õpitulemusi. Vajadusel tegutsetakse väljatöötatud tugisüsteemi dokumentide alusel, st kavandatakse edasised tegevused – koostatakse koostöös eripedagoogiga IAK või tegevuskava lapse arengu toetamiseks. Viiakse läbi vestlusringe, perevestlusi, täiendav hindamine lapse 2-aastaseks saamisel.
- Laste vanemate kaasamine ja toetamine lapse ja õppekasvatuse arengusse on kolme aasta lõikes olnud 85–94 %. Lapsevanemad on huvi tundnud õppe- ja kasvatustegevuse ning lapse arengu vastu. Toimunud on aktiivne infovahetus ja reeglitest kinnipidamine. Olulisemad kaasamise vormid:
 1. IAK eesmärkide planeerimine ja täitmine;
 2. ühised üritused, kostüümide ja materjalidega abistamine;
 3. kodused ülesanded, projektiga seotud materjalide soetamine, koostöös rühma tegevuskava koostamine;
 4. lapsevanemad on teadlikud rühma eesmärkidest, ühiselt kokkulepitud reeglitest;
 5. vanemad on pakkunud abi sise- ja välikeskkonna kujundamisel (laadad, näitused, jõulumaa, kevadpeod).
- Arenguvestluste läbiviimine kolme aasta lõikes on natukene kahanenud. 2018/2019. õa oli 97%; 2019/2020. õa oli 92% ja 2020/2021. õa 79%. Põhjuseks oli Covid-19 viirusega seotud piirangud. Arenguvestlused toimusid kahel viimasel õppeaastal individuaalvestlustena õues, lisaks meili teel, e-keskkonnas, vajadusel lasteaias kontaktse vestlusena. Arenguvestlused on olnud kõik väga sisukad. Vanemad on huvitatud oma laste tegemistest lasteaias, lapse sotsiaalsest suhtlemisest eakaaslastega,

söömisest, magamisest, mängimisest. Vanemad on saanud tutvuda pedagoogilise dokumentatsiooniga: fotod, videod, loovtööd, õpetaja märkmed lapse arengu kohta. Seejärel koostatakse kokkuvõtte lapse arengust, millele järgnevad kokkulepped. Lapsevanemad on saanud küsimusi esitada, teha omapoolseid ettepanekuid ja väljendada oma ootusi lapse arengu osas. Lisaks saavad õpetajad tagasisidet, infot lapse koduste huvide kohta.

- AEV lastele võimaldatakse lasteaias liikumise- ja muusikateraapiat. AEV lastega grupiteraapias kasutatakse erinevaid muusikainstrumente, kaarte liikumise ja kuulamise ühendamiseks, muusika joonistamist. Selle tulemusel on arenenud lastel rütmitunne, tähelepanu, loovus. Lapsed on muutunud enesekindlamaks. Lasteaias toimub Eriolümpia väikesportlaste programm koostöös vanematega. Programmi eesmärgiks on toetada ja kaasata erivajadusega lapse peret läbi ühiste tegevuste. Kolme aasta lõikes on vanemate huvi ja osalemise protsent tõusnud. Kui 2018/2019. õa võtsid programmist osa vaid pooled (12 perest kuus), siis 2020/2021. õa osalesid kõik pered. Koos on läbi viidud spordipäevi, orienteerumismänge, käidud talvel kelgutamas, spaas ja spordiklubis. Järgnevatel aastatel on soov süsteemsemalt panustada liikumise- ja kunstiteraapiasse.
- 2020. aasta septembrist rakendus lasteaias mänguteraapia, kus osales 9 last. Suunamise põhjusteks olid raskused tugevate tunnetega toimetulemisel, eakohased hirmud, enkoprees, vanemate lahusus ja ärevusega toimetulemine. Kõikide lastevanematega toimus iga kuue seansi tagant vestlus, mille käigus anti üldine tagasiside lapse emotsionaalse arengu kohta ja soovitusid kodus lapse toetamiseks. Lapsevanemad olid tagasisidest väga huvitatud ja andsid mänguteraapia tulemustele positiivset tagasisidet.

Tabel 12. Tugisüsteemide kaudu toetatud laste osakaal kolme aasta lõikes

	2018/2019. õa	2019/20. õa	2020/21. õa
Eripedagoogi arendustegevuses osalenud laste arv	56	47	38
Individaalsed õppekavad	39	33	40
Tugiisiku vajadus	5	5	4
Ümarlauad lapse arengu toetamiseks	9	2	4

- Lasteaia üheks eripäraks ja tugevuseks on lapse varajane märkamine. Lasteaias on välja töötatud AEV tugisüsteemi korraldus. See dokument on abiks konkreetse lapse eripärade, tugevate külgede ja individuaalsete vajaduste kaardistamisel ning selle põhjal planeeritakse vajalikud meetmed ja kohandused. Vajadusel rakendatakse juhtumipõhist analüüsi. Rühmaõpetajate teadlikkuse ja motiveerituse tõstmiseks on lasteaia eripedagoogi ja logopeedi poolt läbiviidud sisekoolitusi, õpikogukondasid ja mõttetalgud.
- Kooliminevate laste arv: 2018/2019. õa-l läks kooli 46 last; 2019/2020. õa-l 39 last; 2020/2021. õa-l 51 last.
- Suurenenud on nende laste arv, kellele on Harno Kagu-Eesti büroo Rajaleidja keskuse kooliväline nõustamismeeskond soovitanud lükata edasi koolikohustuse täitmist ühe õppeaasta võrra: 2018/2019. õa sai koolipikendust 3 last, 2019/2020. õa 4 last, 2020/2021. õa 6 last. Sel perioodil läks varem kooli vaid üks laps.
- Õppe- ja kasvatustegevust on toetanud SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse projektid: 2018/2019. õa Moosipurgiga Võrtsjärvest Mammutitemaale; 2019/2020. õa Teadmiste jahil marsruudil Tartu loodusmuuseum, Tartu Loodusmaja, Võrtsjärve õppekeskus; Retk sipelgariiki; 2020/2021. õa Sipelgate kuningriiki ning HITSA projektid 2019/2020. õa Mina Olen 1 ja 2020/2021. õa Mina Olen 2.
- Lasteaia õppekava on pidevalt arendatud ja täiustatud. 2020. aastal lisati peatükid Projektõppe põhimõtted, digiõpe ja 3-aastase laste arengu jälgimise tabel sõimerühmas.
- Laste rahulolu-uuring on läbi viidud 2018/2019.–2020/2021. õppeaastatel intervjuuna. Intervjuu küsimused olid jaotatud nelja teemagruppi: meeleolu lasteaias, laps ja sõbrad, lapse suhted õpetajaga, lapse päev. Intervjueeritavateks olid koolieelikud. Kokkuvõte: lapsed on lasteaias veedetud ajaga väga rahul. Enamik lapsi andis päevale suurepärase hinnangu, vaid väike osa hindas oma päeva keskmiselt. Lastele meeldib mängida sõpradega, neile meeldivad mänguasjad, mida neil kodus ei ole ja neile meeldib väga nende õpetaja. Ka päevast uinakut hindavad lapsed kõrgelt, ainult 5 last proovisid selgitada, miks neile päevane magamine ei meeldi. Lastele meeldib väga ka lasteaia toit.

Kokkuvõte

Õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on saanud tulemuslikult täidetud. Muutuv õpikäsitus, selle süstemaatiline arendamine on andnud õpetajatele juurde kogemusi, nad oskavad luua seoseid ja teha järeldusi teooriast. Õpetajad on julgemad katsetama ja teostama uuemaid õppetöövorme. Nad on kohandanud oma mõttelaadi ning valmis tegema muutusi

töös lastega. Organisatsiooni tasandil on kaasa aidanud ühise õppimise organisatsioonikultuurile ja tõstnud õpetajate teadlikkust uuenenud õpikäsitusest.

Laste tasandil on lapsed hakanud rohkem loovalt väljendama ja tegutsema. Nad avaldavad oma mõtteid ja tunnevad huvi õppe teemade vastu. Arvestavad kaaslaste arvamustega, leiavad kompromisse, jõuavad koos kõigile sobiva lahenduseni. Lastega koos tegutsemine, avastamine ja uurimine on pakkunud ka õpetajatele rõõmu ning rahulolu. Tegutsetakse rahulikus tempos. Näiteks kunstitöid tehakse pikema aja jooksul, millest tekib seinale üks terviklik õppesein. Õppimine on mängulisem, mis sisaldab rohkem praktilisi tegevusi ja õppekäike. Õpetaja ei kavanda laste tegevusi ette, vaid lastega vesteldes arendab nende ideid. Vajadus on liikumise- ja kunstiteraapia kasutusele võtmiseks.

Arengusuunad aastateks 2022–2024

- Saavutatud õppe- ja kasvatustegevuse tulemuste hoidmine, vajadusel arendamine.
- Nüüdisaegse õpikäsitluse omaksvõtmine ja rakendamine kaasates kõiki osapooli (lapsed, lapsevanemad, lasteaia teised töötajad)
- Projektipõhine planeerimine ja dokumenteerimine, avatud projekti läbiviimine ja huvigruppidele nähtavamaks tegemine.
- Digiõppe ja -vahendite süsteemne lõimimine õppeprotsessi.
- Läbi projektõppe tervise ja rohelise mõttelaadi väärtustamine.

Sisehindamist perioodil 2018/2019.–2020/2021. õa on teostanud direktor koostöös sisehindamise töörühmaga.

Sisehindamise aruande koostamisel on osalenud lasteaia direktor, õppealajuhataja ja majandusjuhataja. Ekspertina on kaasatud Võru linna haridusnõunik Anita Kikas.

Läbi arutatud pedagoogilise nõukogu koosolekul:

26.10.2021 nr 13-8.2/5

Hoolekogu kooskõlastus

25.10.2021 nr 13-8.2/5

Pidaja kooskõlastus

Võru Linnavalitsuse istungi

Direktori nimi, allkiri

SISEHINDAMISE MEETODID ERINEVATEL TASANDITEL

LISA 1

PERSONALI TASAND

ASUTUSE TASAND

LAPSEVANEMA TASAND

visioon

ARENGUKAVA

missioon

Õppekava

põhiväärtused

Tegevuskava

Kuu nädal

Periood

Analüüs päevikus

LAPSE TASAND

Personali juhtimine:

- arengukava täitmise analüüs ja tegevuskava koostamine (iga a okt) **P**, **JK**
- andmed EHS-sse (pidev) **JK**, **IF**
- sisekontroll (pidev) **JK**
- sisehindamine (1x õ-a ja 3 a kokkuvõte) **JK**, **P**
- õpikogukonnad, asutuse dokumentide analüüs ja uuendamine, sh õppekava (pidev) **Õ**, **JK**
- personali rahulolu uuring (aprill) **JK**, **P**
- kutsestandardid **Õ**, **JK**
- tunnustamine (pidev) **JK**, **P**
- arenguvestlused (pidev) **JK**, **P**

Õppe-ja kasvatustöö:

- pedagoogiline nõukogu (4x a) **Õ**, **JK**
- infokoosolek (1x kuus) **JK**, **P**
- tegevuskava koostamine (sept) **Õ**, **JK**
- täiendkoolit/tulemuslik kokkuvõte (jaan) **Õ**, **JK**
- õppekasvatustegevuse kokkuvõte (mai) **Õ**, **JK**
- pedagoogide eneserefleksioon **Õ**, **JK**
- avatud uste päevad rühmades (pidev) **Õ**, **JK**
- tugispetsialistide töö kokkuvõte (mai) **Õ**, **JK**

- lapse arengu jälgimine/kirjeldamine/varajane märkamise arengumapi täiendamine (pidev) **Õ**, **JK**
- AEV laste toetamine: ind./grupitöö, tugisüsteem, 1x a kokkuvõte **Õ**, **JK**
- koolivalmiduse hindamine **Õ**, **JK**
- laste rahulolu uuring (mai) **Õ**, **JK**
- IAK koostamine (okt), muutmine, kokkuvõte **Õ**, **JK**

- lapsevanema rahulolu uuring (aprill) **JK**
- hoolekogu kuulab ära aruande õppe- ja kasvatustegevusest (sept) ja majandustegevusest (veeb) **JK**
- lastevanemate üldkoosolek (1x a) **JK**
- hoolekogu koosolek (4x a) **JK**, hoolekogu
- hommikused/õhtused vestlused (pidev) **Õ**
- arenguvestlused lastevanematega (pidev), kokkuvõtted (mai) **Õ**
- lastevanemate koosolek (1x a) **Õ**

Tähised: **JK**- juhtkond

IF- infojuht

Õ- õpetajad: rühma-, muusika-, liikumisõpetajad, logopeed, eripedagoog

P-personal